

Štátny archív v Nitre

Výročná správa 2024

ÚVOD

Štátny archív v Nitre je zariadením sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Má 2 oddelenia (oddelenie služieb verejnosti a oddelenie na spracúvanie archívnych dokumentov) a 5 pracovísk (Nitra, Komárno, Levice, Nové Zámky a Topoľčany). Do jeho teritoriálnej pôsobnosti patrí Nitriansky kraj (okresy Nitra, Zlaté Moravce, Nové Zámky, Levice, Topoľčany) a čiastočne Trenčiansky kraj (Partizánske, Bánovce nad Bebravou). Výročná správa Štátneho archívu v Nitre za rok 2024 podáva prehľad a informácie o jeho činnosti a najdôležitejších dosiahnutých výsledkoch. Správa sa sústreďuje na okruhy hodnotenia činnosti ako sú personálny stav a odborné činnosti pracovníkov archívu, evidencia archívneho dedičstva SR, predarchívna starostlivosť, spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov, prístup k archívnym dokumentom, príručná odborná knižnica, výskumná, publikačná a kultúrno-osvetová činnosť a organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca.

Teritoriálna pôsobnosť Štátneho archívu v Nitre od 1. 1. 2020 podľa Zákona č. 395 zo 17. mája 2002 o archívoch a registratúrach v znení neskorších predpisov.

PERSONÁLNY STAV

K 31. decembru 2024 disponoval Štátny archív v Nitre 39 systematizovanými miestami. Z celkového počtu je 32 v štátnej a 7 vo verejnej službe. Z toho 21 zamestnancov má vysokoškolské (z toho 10 archívne, vrátane archívnych kurzov) a 16 stredoškolské a nižšie vzdelanie (z nich má 8 zamestnancov absolvovaný archívny kurz).

Až 3 systematizované miesta v štátnej správy boli v priebehu roka 2024 obsadené dočasne (zastupovanie počas materskej dovolenky v Archíve Nitra a Archíve Nové Zámky a jedno uvoľnené miesto v Archíve Topoľčany).

Rok 2024 znamenal zníženie personálneho stavu v Štátnom archíve v Nitre o 1 systematizované miesto, čo možno považovať aj vzhľadom k personálnemu poddimenzovaniu archívu za negatívny zásah, keďže štátny archív patrí k najvyťaženejším archívom v správnej agende a zároveň aj v množstve spravovaných archívnych dokumentov na jedného zamestnanca. Išlo o jedno systematizované miesto v Archíve Komárno, o ktoré archív prišiel definitívne v apríli 2024.

Od 12. 1. 2024 došlo taktiež k definitívnemu obsadeniu miesta vedúceho zamestnanca v Archíve Komárno, ktorým sa stal zamestnanec archívu Mgr. Lukáš Paluga, od 1. decembra 2023 poverený vedením archívu.

K výraznejším personálnym zmenám došlo od začiatku roka 2024 aj v Archíve Nové Zámky. Od 1. januára 2024 nastúpila na pozíciu hlavného referenta, uvoľnenú po odchode predchádzajúceho zamestnanca Bc. Andrey Frissovej, hlavný referent Andrea Hrušková. Od 1. februára 2024 bola Mgr. Miroslava Verešová dočasne preložená na miesto vedúceho archívu, ktoré bolo voľné od 9. augusta 2023 po odchode vedúcej archívu na materskú dovolenku. Na uvoľnené miesto odborného radcu nastúpila na jej miesto od 1. februára 2024 dočasnej štátnej služby Mgr. Lucia Mészárosová.

Rok 2024 opäť potvrdil fakt, že narastajúci trend v správnej agende, ale aj neustále pribúdanie spravovaných archívnych dokumentov (ročný nárast o 0,2 km), a neustále rastúce byrokratické zaťaženie zvyšuje každoročne pracovný tlak na zamestnancov aj vzhľadom k dlhodobému neriešeniu personálneho poddimenzovania štátneho archívu a spôsobuje postupné preťažovanie zamestnancov. Upozorňujeme na fakt, že v rokoch 2010 – 2024 narástol objem spravovaných archívnych dokumentoch štátneho archívu v Nitre približne o 2 km, a paralelne s tým narástol aj objem vybavovanej správnej agendy, no nedochádza k žiadnemu personálnemu posilneniu štátneho archívu v pomere k tomuto prírastku.

Personálne poddimenzovanie je citelné na každom pracovisku štátneho archívu vzhľadom na skladbu a rozsah jeho archívnych fondov, neustály rast a komplikovanosť správnej agendy, rast úloh v oblasti ekonomického riadenia, zabezpečovania rezortných úloh a aj rozptýlenosť úložných (skladových) priestorov (najhoršia situácia s úložným priestorom je naďalej v Archíve Komárne a personálne v Archíve Nové Zámky, kde sú len 4 zamestnanci na teritoriálne rozsiahly okres s veľkou správnou agendou).

V roku 2024 odpracovali zamestnanci archívu až 8 184 pracovných dní (v roku 2023 7 821 a v roku 2022 7 613). Tento rok sa štandardne najväčší počet dní vyčerpal na zabezpečenie prístupu k archívnym dokumentom (správna agenda), a to až 2 942 dní, čo je porovnateľný stav s rokom 2023 (3071 dní) a má vzostupnú tendenciu oproti predchádzajúcim rokom. Ďalej sa najviac dní odpracovalo v odborných činnostiach: organizačno-riadiaca práca (1 546 dní), spracúvanie a prístupňovanie dokumentov (1 027 dní), predarchívna starostlivosť (909 dní), ochrana (517 dní) a kultúrno-osvetová činnosť (547 dní). Najmenej v oblastiach ako evidencia (131 dní), knižnica (66 dní) a filmotéka (13 dní). Nárast oproti mi-

nulému roku zaznamenali tieto oblasti: *predarchívna starostlivosť, ochrana archívnych dokumentov a organizačno-riadiaca práca*. Na približne rovnakej úrovni zoslal objem vyčerpaných pracovných dní v oblasti spracúvanie a prístupňovanie dokumentov a evidencie. Najcitelnejší pokles bol zaznamenaný v oblasti výskumno-publikačnej a osvetovej činnosti (zo 710 na 547 dní).

PREDARCHÍVNA STAROSTLIVOSŤ

Na túto oblasť sa vyčerpalo 909 pracovných dní, čo je výraznejší nárast oproti roku 2023 (689 dní). Okrem vykonávania vyradovania záznamov a štandardnej kontrolnej činnosti sa riešila naďalej aktualizácia údajov a doplnenie databáz v IS EA. Nárast v tejto oblasti spôsobilo opätovne štandardné schvaľovanie registratúrnych plánov a poriadkov.

Štátny archív eviduje celkovo 1 757 pôvodcov registratúr (nárast o 46 oproti roku 2023). Ich počet je už niekoľko rokov viac-menej stabilizovaný (v dôsledku vyradenia pôvodcov III. kategórie). Do I. kategórie patrí 1 293 pôvodcov.

Vyradovacie konanie prebiehalo štandardne. Počet predložených návrhov bol 422, čo je mierny nárast oproti vlnajšiemu roku (395), z toho 414 bolo schválených. Vyradovacie konanie prebieha elektronicky. Opäť sa výrazne zvýšil oproti minulému roku počet predložených registratúrnych poriadkov a plánov na schválenie, a to až na 641 (v roku 2023 to bolo len 175 a v roku 2022 44), z nich bolo schválených 614. Tento výrazný nárast súvisel s nadobudnutím platnosti (od septembra 2023) vyhlášky MV SR č. 336/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 410/2015 Z. z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu v znení vyhlášky č. 49/2019 Z.

Zamestnanci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Štátneho archívu v Nitre, vykonali na základe § 28 zákona č. 395/2012 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s plánom kontrolnej činnosti archívu na rok 2024 spolu 44 kontrol (z celkového počtu naplánovaných 45), z toho bolo 39 komplexných a 5 následných, čím splnili stanovený plán. Jedna komplexná kontrola nebola vykonaná z dôvodu zrušenia pôvodcu registratúry. V roku 2024 boli kontroly správy registratúry vykonané na obecných úradoch, mestskom úrade, na základných a stredných odborných školách, v štatistickom úrade, v zariadeniach sociálnych služieb, v poľnohospodárskom družstve a v regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.

Výkon štátneho odborného dozoru prispel opäť k zlepšeniu úrovne správy registratúry u viacerých pôvodcov. Kontrolované subjekty preukázali zvýšený záujem o kvalitnejšie zabezpečenie výkonu správy registratúry a odstránenie zistených nedostatkov.

EVIDENCIA ARCHÍVNEHO DEDIČSTVA

Na evidenciu archívneho dedičstva sa v rámci odborných archívnych činností vyčerpalo v roku 2023 131 dní, čo je takmer rovnaký stav ako v roku 2024 (135). Pracovný čas v tejto oblasti sa vypíňal opätovne na dopĺňanie údajov evidenčných listov archívnych súborov v aplikáciách Afondy a ich postupnej revízií, resp. aktualizácii údajov so skutočným stavom.

K 31. decembru 2024 štátny archív spravoval 5 554 archívnych súborov (rok predtým 5 507) s rozsahom 30 919,8 bm (predtým 30 757 bm), čo je ročný nárast o 1 %. Z toho má vo vlastnej správe 5 528 archívnych súborov v celkovom objeme 30 167,7 bm.

Počet spravovaných archívnych súborov na základe deponitnej zmluvy zostal aj v roku 2024 nezmenený (28 archívnych fondov v objeme 205 bm). Archív tiež spravuje 7 archívnych fondov dočasne uložených u pôvodcov, ktorí nezriadili archív v rozsahu 569 bm.

Na základe prevažne preberacieho konania prevzal archív v roku 2024 až 191 prírastkov archívnych dokumentov v objeme 278 bm, čo je nárast najmä v ich počte (v roku 2023 to bolo 237 prírastkov v objeme 215 bm).

Prírastky od pôvodcov boli v roku 2024 v rozsahu od 0,1 do 23 bm, prebraté tradične väčšinou na základe vyraďovacieho konania. Tvorili ich aj v tomto roku najmä archívne dokumenty orgánov štátnej správy a samosprávy, školstva a justície. Medzi najrozsiahlejšie prírastky v roku 2024 patrili písomnosti týchto pôvodcov: Zbierka štátnych matrik v okrese Nitra 1895 – 1922 (23,16 bm), Mestský národný výbor v Nitre 1951 – 1990 (23,04), Štátny archív v Nitre 1961 – 2010 (20,52 bm), Krajský stavebný úrad v Nitre 2007 – 2012 (14,88 bm), Okresný súd Komárno 1946 – 1949 (14,4 bm), Mestský úrad v Nitre II. 1991 – 2012 (12,96 bm), Okresný úrad v Nitre IV. 2013 (10,44 bm), JCP Izolácie a.s. Štúrovo 1999 – 2003 (6,75 bm), Mestský úrad Kolárovo 1991 – 2011 (6,36 bm) a Obec Jacovce 1991 – 2019 (3,6 bm).

Inak (akvizícia, delimitácia, dar) sa podarilo prevziať 4,08 bm archívnych dokumentov. K najvýznamnejším akvizíciám patrí prírastok k rodu Zerdaheli (Zerdahelyi) z Nitrianskej Stredu 1766 – 1910 (0,12 bm), Zbierka dokumentov Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre 1826 – 1980 (3,36 bm) a Vojtech Rišánek, advokát v Zlatých Moravciach 1888 – 1897 (0,6 bm). Vnútorou delimitáciou bola presunutá Zbierka druhopisov štátnych matrik v okrese Komárno z Archívu Komárno do Archívu Nitra (10,92 bm).

Úbytky archívnych dokumentov v roku 2024 v celkovom rozsahu 1,1 bm boli spôsobené vnútorným vyraďovaním (Miestny národný výbor v Domadiciach).

OCHRANA ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

Na ochranu archívnych dokumentov bolo čerpaných v roku 2024 spolu 517 dní, čo je nárast oproti roku 2023 (420 dní). Tento nárast je spôsobený viacerými dislokačnými prácami v Archíve Nové Zámky súvisiacimi so sťahovaním fondov zo skladu na ulici SNP.

V Archíve Nitra sa aj v roku 2024 opätovne, systematicky už 11 rok, pokračovalo v generálnej revízii a optimalizácii uloženia archívnych súborov v snahe eliminovať nepriaznivý stav spôsobený dlhým provizóriom existencie štátneho archívu v rokoch 1970 až 1997. Vo vykazovanom roku sa pristúpilo k revízii, resp. k rekonštrukcii usporiadania, sceleniu a sčasti aj uloženia do nových škatúľ slúžnovských úradov Nové Mesto nad Váhom, Žiar nad Hronom, Kremnica, Štúrovo a Žabokreky nad Nitrou z rokov 1850 – 1922 v celkovom objeme 123 bm.

V Archíve Nitra sa v roku 2024 pokračovalo v preškatuľovaní, uložení a fyzickej revízii rozsiahleho fondového oddelenia Komárňanská župa I. Kongregačné písomnosti z rokov 1669 – 1848, ktoré boli uložené v nevyhovujúcich a rozmerovo nevhodných poškodených škatuliach (stav prác je ukončený ročníkom 1810) a čiastočne, v menšej miere, aj na iných archívnych súboroch.

V roku 2024 sa pokračovalo v systematickej digitalizácii. Vyhotovilo sa celkovo 3 791 záberov. Digitalizovali sa najmä pôvodné elenchy k fondu Komárňanská župa I., ktoré sa plánujú sprístupniť v bádateľni štátneho archívu, tiež kongregačné zápisnice Tekovskej stolice od roku 1540, pečate do aplikácie EPaP, fotografie mesta Nitry zo zbierky Ing. Vladimíra Vnu-

ka z rokov 1880 – 1990, či evidencie vozidiel z niektorých obvodných notárskych úradov v okrese Topoľčany.

Do aplikácie Evidencia pečatí a pečatidiel sa podarilo zaevidovať 243 sfragistických jednotiek, čo je porovnateľný stav s rokom 2023 (288).

V roku 2024 nedošlo k reštaurovaniu žiadneho dokumentu z fondov Štátneho archívu v Nitre z dôvodu obsadenia kapacít Slovenského národného archívu.

V rámci ochrany archívnych dokumentov sa tiež štandardne zabezpečovalo sledovanie fyzikálnych činiteľov v archívnych depotoch (teplota, vlhkosť, prašnosť, svetelnosť).

V oblasti správy a údržby budov nenastali naďalej ani v roku 2024 výraznejšie pozitíva oproti minulým rokom (posledných 20 rokov). Opäť sa dá konštatovať, že naďalej je najväčším problémom kapacitná nedostatočnosť sídelných objektov archívov, čím hrozí, že archívy nebudú mať môcť kam preberať archívne dokumenty (tento stav nastáva – resp. prakticky už nastal v Archívoch Komárno, Nové Zámky, Topoľčany). Najhoršia situácia je stále v Komárne, kde má archív dokumenty uložené až v 8 objektoch a v Nových Zámokoch, kde nemajú prakticky žiadnu voľnú kapacitu. Situácia s rozložením objektov je najhoršia v Komárne. V budove archívu na Vojenskej č. 1 v Leviciach pretrvávajú problémy s plesňami, s opadávaním omietky a s nadmernou vlhkosťou v suteréne.

Nepriaznivá situácia sa dá riešiť iba investičnou výstavbou – dostavbou depotov v jednotlivých archívoch (Komárno – nedokončená naplánovaná dostavba, Nové Zámky, Levice).

V rámci bežnej údržby sa podarilo opraviť poškodenú secesnú rímsu v celkovej dĺžke 30 metrov, v rovnakej dĺžke aj výmenu poškodeného okapového plechu a výmenu dažďových rýn v objekte Archívu Nitra, ktorý je kultúrnou pamiatkou. Komplikovaná výmena sa uskutočnila po konzultácii a odsúhlasení Pamiatkového úradu v Nitre. K výmene došlo na základe havarijného stavu (vo februári 2024 došlo k strhnutiu časti rímsy a k vzniku dier v streche), keďže zvetraný plech rímsy, okapov aj rýn si postupne po 30 rokoch pýta generálnu výmenu. V roku 2024 došlo tiež ku komplexnej výmene nábytku na pracovisku Nové Zámky.

Naďalej platí, že nevhodnosť a roztrieštenosť uloženia archívnych fondov vo viacerých pracoviskách (najmä Komárno, Levice) má negatívny vplyv na niektoré pracovné činnosti a znamená zvýšené pracovné zaťaženie jednotlivých zamestnancov na pracoviskách (strata času pri presune pracovníkov, správna a bádateľská agenda, spracovávanie a evidencia, technická správa budov, hospodárska agenda). Z hľadiska roztrieštenosti umiestnenia depotov (osobitne v Komárne) je časovo náročnejšia a zaťažujúca aj hospodárska agenda a inventarizácia majetku ako aj technická správa budov, ktorá zahŕňa pravidelné kontroly jednotlivých objektov, kontroly kotelní, rôzne revízie, údržbu, opravy atď.

FILMOTÉKA

V roku 2024 sa na túto oblasť vyčerpalo 13 dní, aj to spojených výlučne iba so systematickou digitalizáciou (pozri stať Ochrana). Mikrofilmovacie zariadenie je naďalej nefunkčné. Budúcnosť mikrofilmovania je už otázná pre technologickú zastaranosť a zrejme nebude obnovená, resp. v budúcnosti bude nahradená modernejšou digitalizačnou technológiou.

SPRACOVANIE A SPRÍSTUPŇOVANIE ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

V tejto odbornej činnosti sa v roku 2024 vyčerpalo 1027 dní, čo je takmer rovnaký stav ako v roku 2023 (1 080 dní).

Spracovávali sa ďalej prioritné archívne fondy (Krajský národný výbor v Nitre – cirkevný odbor 1949 – 1960, okresné, mestské a miestne národné výbory, obvodné notárske úrady, okresné sudy, okresná poľnohospodárska správa, obecné úrady, fondy magistrátov (Municipálne mesto Komárno, Magistrát mesta Komárno, Magistrát mesta Nitry), slúžnovské úrady (Nové Mesto nad Váhom, Kremnica, Žiar nad Hronom, Štúrovo, Žabokreky nad Nitrou), fondy školskej správy, Okresné vojenské veliteľstvo v Komárne 1938, Komárňanská župa III. 1938 – 1944, Tekovsko-hontianska župa 1939 – 1945 (podžupan,) Tekovská župa (Župný ústredný volebný výbor 1861 – 1918), Zbierka prvopisov štátnych matrík v okrese Levice 1895 – 1922 (1928) či Mestský národný výbor v Topoľčanoch 1960 – 1990. V Archíve Nitra sa pokračovalo tiež vo finalizácii reinventarizácie zbierky máp a plánov a na reinventarizácii fondu Nitrianska župa III. 1938 – 1945.

V roku 2024 bolo vyhotovených 21 opisov archívnych súborov podľa ISAD(G).

Celkovo sa v priebehu roka 2024 rozriedilo 26,36 bm, usporiadalo 176,51 bm, inventarizovalo 35,58 bm, reinventarizovalo 1,5 bm a spracovalo formou registrov 4,375 bm archívnych dokumentov (spolu 244,3 bm). Tento objem je nižší ako v roku 2023 (393 bm), hoci počet odpracovaných dní v tejto oblasti bol takmer rovnaký ako v minulom roku. Spôsobil to najmä horší stav zachovania rekonštruovaných slúžnovských úradov, ktoré vyžadovali oveľa väčšiu námahu vzhľadom k ich značnému zmiešaniu, často až rozsypu (SÚ Žiar nad Hronom) a najmä zvýšenej potrebe škatuľovania, keďže prevažná časť dokumentov slúžnovských úradov je ešte v pôvodných balíkoch poškodených početnými stáhovaniami.

K 31. 12. 2024 štátny archív spravoval 30 167 bm archívnych dokumentov. Z toho je 375,355 nespracovaných (1,24 %), 5 258,41 bm roztriedených (17,43 %), 16 943,2 bm usporiadaných (56,16 %), 7 346,26 bm inventarizovaných (24,35 %) a 190,56 bm katalogizovaných (0,63 %). Celkovo mal v roku 2024 v správe 30 919,785 bm archívnych dokumentov (depozity, v správe u pôvodcov atď.).

PRÍSTUP K ARCHÍVNÝM DOKUMENTOM

Ide o dlhodobo najdominantnejší úsek odbornej činnosti archívu, čo potvrdil aj rok 2024. Vyčerpalo sa naň opäť najviac dní 2 942, čo je takmer rovnaký stav ako v predošlom roku (3071). Rok 2024 opäť potvrdil, že Štátny archív v Nitre patrí v správnej agende na úseku archívov a registratúr medzi najvyťaženejšie. Spôsobuje to vysoký počet bádateľských návštev a veľký počet žiadostí v správnej agende.

V roku 2024 sa vykázalo 1 289 bádateľských návštev, čo je štatisticky takmer rovnaký stav ako v predošlom roku (1471, v roku 2022 1253 návštev), z toho bolo až 184 zahraničných (v minulom roku 134). Počet bádateľov, 645, bol približne rovnaký ako v predošlom roku (681).

Bádateľsky najvyťaženejším je naďalej Archív Nitra, kde sa uskutočnila polovica bádateľských návštev (607 návštev / z toho 82 zahraničných) a navštívilo ho najviac bádateľov (254), z toho 30 zahraničných. Z pracovísk bol vo vykazovanom roku najvyťaženejší Archív Komárno (269 bádateľských návštev a 126 bádateľov), nasledujú Archív Topoľčany (267 náv-

štev a 115 bádateľov), Archív Nové Zámky (82 návštev a 66 bádateľov) a Archív Levice (64 návštev a 57 bádateľov).

V študovaných témach naďalej dominujú regionálne dejiny (obecné monografie), genealógia, dejiny školstva a hospodárstva. V správnej agende sa žiadosti tradične dotýkali majetkovo-právnej agendy, školskej a sociálnej (zápočty rokov, kópie maturitných vysvedčení a pod.), stavebnej (stavebné a kolaudačné rozhodnutia) a matričnej agendy (výpisy matriky, podklady pre rodné listy atď.).

V roku 2024 archív vybavil 5 896 žiadostí a 147 rešerší (v roku 2023 5 598 žiadostí a 99 rešerší), vyhotovil 9 965 (predtým 10 120) výpisov, odpisov a kópií v správnej agende a 387 na základe rešerše (v minulom roku 221). Ide o takmer rovnaké čísla ako v roku 2023 (dokonca v správnej agende ide o ďalší nárast o 5 %), pričom v roku 2023 oproti iným minulým rokom sa zaznamenal dramatický až 37 % nárast správnej agendy. Vykazované čísla za rok 2024 potvrdili tento výrazný skok v objeme správnej agendy oproti minulým rokom. Opäť to zvyrazňuje potrebu personálne posilniť Štátny archív v Nitre ako jeden z najvyťaženejších štátnych archívov na Slovensku.

Na správnych poplatkoch sa vybralo 16 956 EUR, čo je o 11,85 % viac ako minulý rok (v roku 2023 len 14 947), z toho poplatky vybraté za služby archívu (kopírovanie a skenovanie dokumentov, fotenie atď.) predstavujú 5 870 EUR, čo je až o 21,4 % viac oproti minulému roku (predtým 4 613 EUR). Správne poplatky boli evidované elektronicky v module správnych poplatkov (e-kolok).

PRÍRUČNÁ ODBORNÁ ARCHÍVNA KNIŽNICA

Na úseku príručnej knižnice sa vyčerpalo spolu 66 dní, čo je viac ako v predošlom roku (42 dní). Archív eviduje k 31. 12. 2024 spolu 46 444 knižných titulov, čo je nárast o 285 titulov oproti predošlému roku. Pokračovalo sa v katalogizovaní knižničného fondu (1404 záznamov), čo je dvakrát viac ako v minulom roku a tiež v evidovaní titulov v aplikácii Knižnica (evidovaných už 3141 oproti 2496 záznamov v minulom roku).

VÝSKUMNÁ, PUBLIKAČNÁ A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

V roku 2024 sa na tento druh činnosti vyčerpalo 547 dní, čo je pokles ako v predošlom roku (710 dní), ako aj oproti roku 2022 (623 dní).

Štátny archív sa aktívne zapojil do príprav celoslovenských výstav archívnych dokumentov *Slovensko v obrazoch* (vernisáž 20. 2. 2024, Bratislava), v ktorej mal zastúpenie v pracovnej skupine (M. Švoliková) a *Archívy – základ identity štátu* (P. Keresteš, M. Belej) organizovanej pri príležitosti 70. výročia organizovaného archívnictva na Slovensku.

Z rezortných úloh mal zastúpenie aj v pracovnej skupine evidencia pečatí a pečatidiel (P. Keresteš), archívny terminologický slovník (P. Keresteš, M. Belej), heraldická komisia (P. Keresteš), metodická komisia (M. Belej), akvizičná komisia (P. Keresteš) a v redakčnej rade časopisu *Slovenská archivistika* (M. Belej). Z rezortných úloh sa v roku 2024 aktívne pracovalo aj s aplikáciou EPAP, kde zamestnanci vložili 243 evidenčných záznamov.

Z naplánovaných podujatí sa podarilo uskutočniť odborný seminár Štátneho archívu v Nitre *Sedemdesiatka na krku. Odborný seminár k 70. výročiu organizovaného archívnictva na Slovensku a vzniku Štátneho archívu v Nitre* (30. 5. 2024 Ivanka pri Nitre), v rámci ktorého

boli ocenení zaslúžilí bývalí aj súčasní pracovníci Štátneho archívu v Nitre diplomom a pamätnou medailou vydanou pri príležitosti 70. výročia vzniku archívu.

Archív Nitra v spolupráci s Mestským úradom v Nitre a Židovskou náboženskou obcou v Nitre, pripravil v nitrianskej synagóge tiež slávnostnú vernisáž výstavy *Židovský kódex – temný príbeh histórie* (3. 9. 2024, Nitra).

Návštevnosťou úspešnými podujatiami boli v roku 2024 opäť aj dni otvorených dverí, ktoré uskutočnili Archív Nitra (5.7. 2024), realizovaný v rámci Dní obce Ivanka pri Nitre, Archív Topoľčany (25. 6. 2024) a Archív Komárno (26.-27.4.2024). Tieto podujatia boli zároveň spojené aj s vydarenými výstavami (v Ivanke pri Nitre *Archívne dokumenty k dejinám obce Ivanka pri Nitre*, v Topoľčanoch *Začínali sme v 20. storočí. Život v topoľčianskom archíve v premenách času*, v Komárne *Ústav pre hluchonemých v Komárne*).

Archív Topoľčany realizoval tiež samostatnú výstavu pod názvom *Architektúra skrytá v archíve* (Archív Topoľčany, od 23. 6. 2023 do 1. 6. 2024). Archív Levice pripravil výstavu k *80. výročiu SNP v Žemberovciach* (Klub dôchodcov Žemberovce, od 28. 8. 2024 do 2. 9. 2024) a výstavu o *Retro kancelárii* inštalovanú v študovni levického archívu (od 2. 5. 2024 do 31. 12. 2024). Viaceré archívy realizovali aj výstavy v spolupráci, možno spomenúť výstavu *Tri mesiace bojov a utrpenia* k 80. výročiu oslobodenia mesta Levice (Tekovské múzeum v Leviciach, od 10. 11. 2024 do 30. 3. 2025), na ktorej sa podieľal Archív Levice, výstavu k 790. výročiu prvej písomnej zmienky o Topoľčanoch, na ktorej participoval Archív Topoľčany s Mestom Topoľčany a výstavy „*Fragments*“ – *Komárňanské osudy a príbehy z čias holokaustu a 125. výročie vzniku lodeníc Komárno*, na ktorej spolupracoval Archív Komárno.

Archív Nitra sa aktívne zapojil aj do tradičných mestských slávností *Nitra, milá Nitra* a do osláv výročia udelenia mestských výsad (2. 9. 2023), ale aj do *Dní obce Ivanka pri Nitre* (5.7.2024), kde sa krstila obrazová kniha P. Keresteša *Ivanka pri Nitre*.

Zamestnanci archívu zorganizovali v roku 2024 spolu 1 odbornú konferenciu, 7 samostatných výstav, 6 výstav v spolupráci, 19 prednášok, 23 exkurzií, 9 výstupov pre TV, 4 výstupy pre rozhlas a 8 iných výstupov.

V roku 2024 bol bohatý aj individuálny výskum zamestnancov archívu, ktorý sa sústreďoval na výskum regionálnych dejín (obce Ivanka pri Nitre, Plechotice, Pukanec, Kalná nad Hronom, Nitra, Komárno, Stropkov atď.). V rámci individuálnej výskumnej činnosti sa venovali aj témam ako napr. súpis erbových listín na Slovensku, dejiny futbalu, výskum šľachty v meste Nitra, archívu Nitrianskej župy v rokoch 1849 – 1918, archívnym fondom z arbitrážneho územia pre výskum židovskej problematiky, politickému životu v období predmníchovskej Československej republiky vo svetle výsledkov volieb (1920 – 1938), dejinám prostitúcie a holocaustu v Komáre, zdravotnej starostlivosti, dejinám lekárnictva v Leviciach, podnikateľským aktivitám rodiny Schoeller v Kalnej nad Hronom či žandárskym staniciam v okrese Topoľčany v rokoch 1918 – 1945.

V roku 2024 archív aktívne informoval o svojej činnosti a zverejňoval rôzne informácie zo života archívu na sociálnej sieti Facebook.

Celkovo sa autorsky zamestnanci archívu v roku 2024 podieľali na príprave 2 monografií, 14 štúdií, 8 článkov, 6 posudkov, 5 recenzií/referátov a 4 iných výstupov. Na publikačnej činnosti archívu sa podieľali v roku 2024 najvýraznejšie M. Belej, P. Keresteš, M. Švoliková, J. Bátorová, L. Vincze, E. Bešinová, K. Répásová a L. Paluga.

V roku 2024 sa podarilo opäť usporiadať jubilejný v poradí už 5. ročník bežeckého športového podujatia *Archívna desiatka*, ktorú zorganizoval Archív Nitra v spolupráci s Centrom podpory Nitra. Na podujatí štartovalo už vyše 70 bežcov.

Realizovala sa tiež jedna zahraničná služobná cesta do Českej republiky (Okresný archív v Zlíne) v rámci partnerskej spolupráce. Štátny archív aktívne spolupracoval v roku 2024 s maďarskými kolegami z archívu v Ostrihome a múzea v Tate v oblasti digitalizácie archívnych dokumentov z bývalej Komárňanskej župy.

V roku 2024 archív a jeho pracoviská tradične aktívne spolupracovali s rôznymi kultúrnymi inštitúciami na území Nitrianskeho kraja i mimo neho (Spoločnosť slovenských archivárov, Tekovské múzeum v Leviciach, Hontianske múzeum v Šahách, Okresná knižnica v Leviciach), univerzitami (Katedra histórie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre) so samosprávou (Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Mesto Komárno, Mesto Levice, jednotlivé obce), všetkými typmi škôl a celoslovenskými a regionálnymi médiami.

V roku 2024 sa výrazne zintenzívnila spolupráca s Katedrou histórie UKF v Nitre, najmä v zabezpečovaní odbornej praxe študentov z tejto katedry v štátnom archíve. S katedrou bola zároveň v júli 2024 podpísaná rámcová dohoda o spolupráci.

ORGANIZAČNÁ A RIADIACA PRÁCA

Na tomto úseku sa vyčerpalo 1546 pracovných dní, porovnateľne ako v predošlom roku. Tento úsek súvisí s činnosťou riaditeľa archívu, vedúcich oddelení a pracovísk a ich aktivitami súvisiacimi s riadením archívu a pracovísk v personálnej a hospodárskej oblasti a hospodárskymi a administratívnymi prácami vykonávanými jednotlivými zamestnancami (najmä hospodárkou archívu). Ťažisko tejto práce spočívalo opäť vo vedení rôznych typov porád (mesačné porady riaditeľa a vedúcich pracovísk, týždňové interné porady vedúcich a pod.), konzultáciách s pracovníkmi archívu pri plnení ich pracovných úloh, kontrole ich činnosti a jej vykazovaní, účasťou na výberových konaniach, ďalej v odborných konzultáciách s odborom archívov a registratúr MV SR, v sledovaní čerpania rozpočtu a v riešení ekonomických a administratívnych vecí archívu s CP NR, upratovacou firmou a pod. Časť pracovných dní odčerpalo riešenie technického stavu budov archívu a úlohy spojené s rozvozom tovarov v rámci nákladového strediska. Do tejto časti boli zahrnuté aj práce súvisiace s prácami s vlastnou registratúrou, prácami spojenými s podávaním grantov, evidovaním a používaním aplikácie Fabasoft, využívanie a starostlivosť o služobné vozidlá, riešenie materiálno-technických potrieb (evidencia dochádzky a stravných lístkov, objednávanie materiálu a riešenie požiadaviek CP NR a práce s technickým zabezpečením a ochranou budovy archívu a inventarizáciu majetku).

V rámci vzdelávania zamestnancov zamestnávateľom sa zamestnanci zúčastnili v roku 2024 tiež početných školení. Zamestnanci tiež počas roka účasťou podporili aktívne alebo pasívne niekoľkých konferencií a výstav, účasťou podporili aj konferencie iných štátnych archívov a zúčastnili sa Archívnych dní v Bratislave.

ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE

Rok 2024 sa ukázal v personálnej oblasti ako stabilný, napriek drobným personálnym zmenám. Možno konštatovať, že z tohto pohľadu má Štátny archív v Nitre jedno z najstabilnejších pracovných kolektívov. Úlohy stanovené v Pláne práce na rok 2024 archív podľa svojich personálnych a technicko-prevádzkových možností nielenže splnil, ale ako tradične, aj prevýšil.

Rok 2024 opäť potvrdil skokový nárast správnej agendy z roku 2023 (nárast o 37 %), čo potvrdzuje, že Štátny archív v Nitre patrí medzi najvyťaženejšie štátne archívy na Slovensku, čo je v kontraste s jeho dlhodobým personálnym poddimenzovaním.

Vykazovaný rok možno úspešne hodnotiť aj z pohľadu sprístupňovania archívnych dokumentov, výskumnej, publikačnej a osvetovej práce, pričom tieto aktivity štandardne rovnomerne a kontinuálne nadväzovali na predošlé roky a ukazujú kvalitne vyrovnané výsledky.

V kontraste s výsledkami sa dlhodobo nerieši spomenutá personálna poddimenzovanosť a zlepšenie materiálno-technického zabezpečenia archívov ako ochrancov archívneho dedičstva a pamäťovej inštitúcie a podmienok na vykonávanie odbornej práce v nich. Je potrebné zlepšiť zo stany zriaďovateľa dlhodobo zanedbávanú potrebu zabezpečenia výkonu ochrany archívnych dokumentov v archívoch vo všetkých aspektoch (riešenie priestorových problémov na preberanie archívnych dokumentov, technický stav budov a ich zabezpečenie, ochranné obaly, dezinfekcia dokumentov a priestorov archívov pred mikrobiologickou kontamináciou, digitalizácia archívnych dokumentov, vybudovanie reštaurátorských a konzervátorských dielní, digitalizačných pracovísk, nové kamerové systémy atď.) a tiež zabezpečenie finančných prostriedkov pre archívy na propagačnú a marketingovú činnosť archívov.

Činnosť Štátneho archívu v Nitre a jeho pracovísk na poli ochrany archívnych dokumentov, kultúry, osvetu a vedecko-výskumnej činnosti v oblasti výskumu regionálnych dejín je svedectvom, že je rešpektovanou pamäťovou inštitúciou v regióne a pre každého občana zároveň otvoreným zdrojom informácií. Svojim poslaním pamäťovej inštitúcie prispieva ku garancii právnej, kultúrnej a spoločenskej kontinuity regiónu.

V Ivanke pri Nitre, 21. január 2025

PhDr. Peter Keresteš, PhD.
riaditeľ Štátneho archívu Nitre

PRÍLOHA A

Publikačná činnosť zamestnancov Štátneho archívu v Nitre za rok 2024

Monografie/Konferenčný zborník

BELEJ, Milan. 75 rokov futbalu v Plechoticiach 1949 - 2024. B. m., Obecný úrad v Plechoticiach, 2024, 185 s.

Štúdie

KERESTEŠ, Peter. Zemepanské slobodné mesto Nitra a šľachta - k problematike usádzania sa šľachty v meste a výskumu jej šľachtických rezidencií. In Zborník z konferencie, 17 . – 18. 9. 2024 v Košiciach (odovzdaný do tlače).

KERESTEŠ, Peter. Pukanec v stredoveku. Založenie a zlatý vek kráľovského banského mesta. In BERNÁT, Michal (ed.). Pukanec - monografia obce (odovzdaný do tlače).

KERESTEŠ, Peter. Archív Nitrianskej župy v rokoch 1849 – 1918: osudy jedného župného archívu. In Slovenská archivistika 2024, č. 2 (odovzdaný do tlače).

BELEJ, Milan. Potenciál archívnych fondov z arbitrážneho územia v Štátnom archíve v Nitre pre výskum židovskej problematiky. In Archívny almanach 2003, ročník VI, b. m, Spoločnosť slovenských archivárov, o. z. – Spolok PRO ARCHIVIS, o. z, 2024, s. 39 - 62.

BELEJ, Milan. Politický život v období predmníchovskej Československej republiky vo svetle výsledkov volieb (1920-1938). In ŠMAJDA, Ľuboslav (ed.). Stropkov v priestore a čase I. Stropkov: Mesto Stropkov, 2024, s. 242 - 267.

BELEJ, Milan. Stropkov v predmníchovskom Československu. In KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Stropkova. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024, s. 278 - 321.

BELEJ, Milan. Stropkov v období autonómneho a samostatného Slovenska. In KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Stropkova. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024, s. 322 - 345.

BELEJ, Milan. Stropkov okresným sídlom v ľudovodemokratickej Československej republike. In KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Stropkova. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024, s. 346 - 370.

BELEJ, Milan. Stropkov v Československej socialistickej republike. In KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Stropkova. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024, s. 371 - 415.

BELEJ, Milan. Sondy do politického a spoločensko-kultúrneho života Stropkova od roku 1990. In KÓNYA, Peter a kol. Dejiny Stropkova. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024, s. 416 - 457.

ŠVOLIKOVÁ, Marta. Zdravotná starostlivosť v Leviciach 1918 - 1938. In: TÓTHOVÁ, Valéria, TÓTH, Andrej, NOVOTNÝ, Lukáš (eds.). Kapitoly z dejiny zdravotníctví prvej Československej republiky. Praha NLN, 1923.

ŠVOLIKOVÁ, Marta. In memoriam budova Bolemanovskej lekárne. In: BARTUNEK, Anton, SENČEK, Richard R. (eds.) Zborník prednášok z 28. sympózia z dejín farmácie. Vydal Amtheon s. r. o. Banská Bystrica 2024, s. 32 - 43.

ŠVOLIKOVÁ, Marta. Terézia Engelová - Rudný Teréz neznáme meno – veľký príbeh takmer zabudutej ženy. In Archívny almanach 2023, roč.VI., s. 100 - 110. Spoločnosť slovenských archivárov a spolok PRO ARCHIVIS, o. z., máj 2024.

VINCZE, Ladislav. Ernest Alt - nestor levického lekárenstva. In: BARTUNEK, Anton - SENČEK, Richard R. (eds.) Zborník prednášok z 28. sympózia z dejín farmácie. Vydal Amtheon, s. r. o. Banská Bystrica 2024. s. 44 - 51.

Článok / správa

- BELEJ, Milan. The American Archivist 2020/2. In Slovenská archivistika, 54, 2024, 1, s. 138 - 142.
- BELEJ, Milan. The American Archivist 2021/1. In Slovenská archivistika, 54, 2024, 2, (odovzdané do tlače).
- BÁTOVSKÁ, Jarmila. Novembrové udalosti odštartovala tvrdo rozohnaná demonštrácia študentov. In: MY nezávislé noviny, roč. 4, č. 181, s. 2.
- VINCZE, Ladislav. Levický jarmok sa dostal pred 500 rokmi pred kráľa. In: MY nezávislé noviny, roč. 4, č. 157, s. 1 a 3.
- VINCZE, Ladislav. Levický jarmok oslavuje 500 rokov. In: Novinky z levickej radnice, roč. XXII, č. 2, s. 1.

Správa

- TURANOVÁ, Edina. Vernisáž výstavy Židovský kódex - temný príbeh histórie. In Slovenská archivistika, 54, 2024, 2, (odovzdané do tlače).
- HOLEČKA, Ladislav. Archívna desiatka – tento rok už piaty ročník. In Slovenská archivistika, 54, 2024, č. 2 (odovzdané do tlače).

Posudok

- KERESTEŠ, Peter. Posudok: MARTINICKÝ, Miroslav. Archív Trenčianskej stolice. Posudok štúdie do časopisu Slovenská archivistika 2/2024.
- KERESTEŠ, Peter. Posudok: BELEJ, Milan. Potenciál archívnych fondov z arbitrážneho územia v Štátnom archíve v Nitre pre výskum židovskej problematiky. In Archívny almanach 2003, ročník VI, b. m, 2024, s. 39 - 62.
- BELEJ, Milan. Posudok: MAGDOŠKO, Drahoslav (ed.). Historik, archivár a univerzitný profesor Ferdinand Uličný '90. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024, 290 strán.
- BELEJ, Milan. Posudzovanie anonymizovanej štúdie (Späť v Československu. Lojalita úradníckej elity na južnom Slovensku rokoch 1945 – 1948 na príklade mesta Košice). In: Česko-slovenská historická ročenka, 26, 2024, 2.
- BELEJ, Milan. Posudzovanie anonymizovanej štúdie (Archív Nitrianskej župy v rokoch 1849 - 1918). In Slovenská archivistika, 54, 2024, 2, (odovzdané do tlače).

Iné

- VINCZE, Ladislav, HUDEC, Dávid. Naším krajom maľovaným. Ľudové vzory z okresu Levice. Regionálne osvetové stredisko v Leviciach, 2024.
- BÁTOVSKÁ, Jarmila. Pamiatky kamenárstva v Brhlovciach. Odborný text informačná tabuľa.
- BÁTOVSKÁ, Jarmila. Podnikateľské aktivity rodiny Schoeller v Kalnej nad Hronom. Odborný text informačná tabuľa.
- BÁTOVSKÁ, Jarmila. Mlynárstvo v Kalnej nad Hronom. Odborný text informačná tabuľa.

PRÍLOHA B

Kultúrna a osvetová činnosť v roku 2024

Organizovanie odborných konferencií

Archív Nitra: *Sedemdesiatka na krku. Odborný seminár k 70. výročiu organizovaného archívnictva na Slovensku a vzniku Štátneho archívu v Nitre*, 30. 5. 2024 Ivanka pri Nitre.

Výstavy samostatne

Archív Nitra: *Deň otvorených dverí Štátneho archívu v Nitre* v rámci Dní obce Ivanka pri Nitre – výstava dokumentov k dejinám obce Ivanka pri Nitre, 5. 7. 2024.

Archív Topoľčany: *Deň otvorených dverí. XIV. ročník podujatia, Téma: "Začínali sme v 20. storočí. Život v topoľčianskom archíve v premenách času."*, 25. 06. 2024, Archív Topoľčany

Archív Topoľčany: *Výstava pod názvom "Architektúra skrytá v archíve"*, Archív Topoľčany, od 23. 06. 2023 – do 01. 06. 2024

J. Bátovská, E. Bešinová: *80. výročie SNP v Žemberovciach*. Klub dôchodcov Žemberovce, 28. 08. 2024 – 02. 09. 2024.

E. Bešinová: *Retro kancelária v študovňa v levickom archíve*. Výstava, od 2. 5. 2024 – 31. 12. 2024.

L. Szabó-Ďumbierová, T. Jurčinová: *Ústav pre hluchonemých v Komárne*. Celoročná výstava v Archíve Komárno.

Výstavy v spolupráci

Archív Nitra: *Výstava Židovský kódex – temný príbeh histórie* v spolupráci s Mestským úradom v Nitre a Židovskou náboženskou obcou v Nitre, Nitra, synagóga, 3. 9. 2024.

M. Belej, B. Zábrazný: *Celoslovenská výstava archívnych dokumentov Slovensko v obrazoch* v spolupráci s OAR MV SR, vernisáž: 20. 2. 2024, Bratislava.

J. Bátovská, L. Vincze: *Tri mesiace bojov a utrpenia. Výstava k 80. výročiu oslobodenia mesta Levice*. Tekovské múzeum v Leviciach, 10. 11. 2024 – 30. 03. 2025.

S. Šumová, V. Madejová: *Výstava k 790. výročiu prvej písomnej zmienky o Topoľčanoch*.

L. Szabó Ďumbierová, T. Jurčinová: *125. výročie vzniku lodeníc Komárno*.

K. Répásová: *„Fragments“ – Komárňanské osudy a príbehy z čias holokaustu*.

Prednášky

P. Keresteš: *Cirkevná topografia mesta Nitry*, Kráľovská Nitra, 1. 9. 2024, Kostol sv. Michala.

P. Keresteš: *Šľachta v slobodnom zemepanskom meste Nitra – k problematike usádzania sa v meste a identifikácie jej šľachtických rezidencií*, 17.9. 2024 Košice, Knihnica J. Bocattia.

P. Keresteš: *Mílniky vo vývoji Štátneho archívu v Nitre*, 30. 5. 2024, Ivanka pri Nitre.

P. Keresteš: *Mílniky vo vývoji Štátneho archívu v Nitre 1954 – 2024*, 1. 10. 2024 Poprad.

P. Keresteš: *Od uhorského erbovníka po súpis erbových listín na Slovensku*, 27. 11. 2024 Bratislava.

M. Belej: *Skúsenosti z výskumu deportácií Židov v roku 1942 na regionálnej úrovni na príklade Nitry a jej okolia*. Workshop The Holocaust in Slovakia – Possibilities and Limits of Research, Bratislava, 25. 1. 2024.

- M. Belej: *Okresná správa v Stropkove v medzivojnovom období (1923 - 1938)*. Vedecká konferencia Stropkov v priestore a čase II., Stropkov, 17. 10. 2024.
- A. Fazekas: *Poznatky o stave vybraných župných a mestských archívov v Uhorsku na prelome 19. a 20. storočia v agende archivára Jána Romhányiho*. Odborný seminár Sedemdesiatka na krku..., Nitra, 30. 5. 2024.
- L. Holečka: *Osud archívu Tekovskej župy po roku 1923*. Odborný seminár Sedemdesiatka na krku, Nitra, 30. 5. 2024.
- E. Turanová: *Život rodiny Markhotovcov v kúrii v Ivanke pri Nitre – sídle Štátneho archívu v Nitre*. Odborný seminár Sedemdesiatka na krku, Nitra, 30. 5. 2024.
- K. Domianová: *Exkurzia pre študentov UKF*, 2.2.2024, 7.3.2024, 12.3.2024.
- K. Domianová: *Exkurzia pre obchodnú akadémiu v Nitre*, 15.4.2024, 6.5.2024, 7.11.2024.
- J. Bátovská: *Moruša čierna v regióne*. Morušový festival 7. 9. 2024 Bátovce a Pukanec, pracovníci oblastných organizácií CR na Slovensku, 40 osôb.
- J. Bátovská: *Výskyt Moruše čiernej v regióne*. Tekovská knižnica Levice, 27. 11. 2024, 25 osôb.
- M. Švoliková: *Budovy levického archívu a ich história*. Odborný seminár Dejiny archívov - archívy dejín 2, 30. 05. 2024, Štátny archív v Nitre.
- M. Švoliková: *In memoriam budova Bolemanovskej lekárne*. Sympóziu Z dejín farmácie, Tekovské múzeum v Leviciach, 24. 09. 2024.
- M. Švoliková: *Nemocnica v Leviciach v rokoch 1938 – 1945*. Seminár: Česko-slovenské zdravotníctví v historickej perspektíve interdisciplinárnym pohľadom. Jihočeská univerzita, České Budějovice, zdravotnícko-sociálna fakulta, 05. 12. 2024.
- S. Šumová: *Archív v Topoľčanoch v minulosti a prítomnosti*. Archív Topoľčany, 25. 06. 2024.
- S. Šumová: *Začínali sme v 20. storočí*. Život v topoľčianskom archíve v premenách času.

Exkurzie

- P. Keresteš: Exkurzia, Filozofická fakulta UKF Nitra, 15. 4. 2024, 6 osôb.
- P. Keresteš: Exkurzia, ŽNO Nitra, 7.5. 2024, 8 osôb.
- P. Keresteš: Exkurzia pre DOD Nitra, 5. 7. 2024, 95 osôb.
- M. Belej: Príprava a zabezpečenie exkurzie pre prof. Michaela Sofera (Bar-Ilan University, Izrael) a pedagógov z FF UKF v Nitre, 18. 6. 2024.
- M. Belej: Príprava a zabezpečenie dvoch exkurzií pre vysokoškolských študentov z FF UKF v Nitre, 18. 11. 2024 a 21. 11. 2024.
- M. Belej: Príprava a zabezpečenie exkurzie pre žiakov ZŠ kniežaťa Pribinu v Nitre, 22. 2. 2024.
- E. Turanová: Príprava a zabezpečenie exkurzie pre predškolákov z Materskej školy v Ivanke pri Nitre 24. 3. 2024.
- E. Turanová: Príprava a zabezpečenie exkurzie pre žiakov ZŠ na ul. Tulipánovej v Nitre, 22. 11. 2024.
- E. Turanová, L. Holečka: Príprava a zabezpečenie exkurzie pre účastníkov Dňa otvorených dverí v Nitre, 5. 7. 2024.
- E. Turanová, L. Holečka: Príprava a zabezpečenie exkurzie pre účastníkov podujatia Archívna desiatka, 20. 9. 2024.
- M. Trebichalská: Exkurzia pre obchodnú akadémiu v Nitre, 15.4..2024.
- G. Wączlawová: Exkurzia pre obchodnú akadémiu v Nitre, 6.5.2024, 7.11.2024.
- J. Bátovská: Úlohy archívu. ZŠ Žemberovce, 20. 06. 2024, 14 žiakov.
- M. Švoliková: Vitajte v archíve, ZŠ Jur nad Hronom, 25. 06. 2024, 20 žiakov.
- J. Bátovská, M. Švoliková: Archív ako zdroj informácií, Gymnázium A. Vrábla Levice, 16. 10. 2024, 25 študentov.

Archív Topoľčany: Exkurzie a prednášky o archíve pre žiakov základných a stredných škôl, január - december 2024, Archív Topoľčany.

Archív Topoľčany: Stretnutie zlínskych a topoľčianskych archivárov – 45 rokov spolupráce archivov v Topoľčanoch a Zlíne; Archív Topoľčany 24. 10. 2024.

L. Macalíková, V. Madejová: Gymnázium v Topoľčanoch, exkurzie na tému "Význam a postavenie archívu v spoločnosti", 21. 05. 2024.

L. Macalíková, V. Madejová: Obchodná akadémia v Topoľčanoch, exkurzie na tému "Význam a postavenia archívu v spoločnosti", 20. 05. a 23. 05. 2024.

L. Macalíková, V. Madejová: Základná škola s materskou školou Cyrila a Metoda v Krušovciach, exkurzia na tému "Význam a postavenie archívu v spoločnosti", 25. 06. 2024

K. Répásová, L. Paluga: Modelová hodina histórie v archíve. Študenti Univerzity J. Selyeho v Komárne 27. 3. 2024.

Archív Komárno: Deň otvorených dverí 26.-27.04.2024.

TV

M. Belej: Rozhovor o genealogických prameňoch – RTVS, Slovenská TV, relácia: Televízne noviny, odvysielané: 3. 1. 2024.

M. Belej: Odtlačky minulosti v synagóge, rozhovor o vernisáži výstavy Židovský kódex – temný príbeh histórie, TV Nitrička, odvysielané 6. 9. 2024.

L. Vincze: Reportáž o ľudových zvykoch na Hromnice, 02. 02. 2024 TV Markíza.

L. Vincze: Reportáž o ľudovom pôstnom jedle keltýš, 16. 02.2024 TV Markíza.

L. Vincze: Reportáž o jarmokoch v Leviciach, 16. 10. 2024, Levická televízia.

L. Vincze: Reportáž 500 rokov jarmokov v Leviciach, 16. 10. 2024 TV Markíza.

L. Vincze: Deň veteránov a ukončenie 1. svetovej vojny, 11. 11. 2024, LVT Levice.

J. Bátovská: Relácia Veľkou lyžicou - téma Moruša čierna, 10. 07. 202, vysielané 03. 11. 2024, RTVS.

M. Švoliková, J. Bátovská: Relácia: oslobodenie mesta Levice v decembri 1944, 19. 12. 2024, Levická televízia.

Rozhlas

M. Belej: Rozhovor o výstave Slovensko v obrazoch – RTVS, Rádio Regina Západ, relácia: Dobré vedieť, odvysielané: 23. 2. 2024.

M. Švoliková: Rozhovor – medailón o archivárke Marte Švolikovej, 19. 01. 2024, RTVS Rádio Regina Západ.

M. Švoliková: Rozhovor o využití obnovenej židovskej školy na centrum tolerancie, máj 2024, RTVS Rádio Regina Západ.

J. Bátovská: Rozhovor o použití kroník pri tvorbe monografií, 19. 01. 2024, RTVS, Rádio Regina Západ.

Iné

Archív Nitra: Archívna desiatka, 20. 9. 2024 Ivanka pri Nitre.

J. Bátovská: Morušový festival v Bátovciach - Pukanci, prednášky, exkurzia, 07. 09. 2024.

M. Švoliková: Deň na pamiatku obetí holokaustu, *Nezabudnutí susedia*, 09. 09. 2024, Synagóga Levice, scenár, moderovanie.

L. Vincze: Pietna spomienka na ukončenie prvej svetovej vojny, 11.11. 2024, Levice.

J. Bátovská, L. Vincze: Odborné stanovisko na zriadenie historicko-etnografickej expozície v bývalom rímsko-katolíckom kostole v Mochovciach, 22. 05. 2024.

- M. Švoliková: Obnova NKP Židovská škola v Leviciach, spolupráca s MsOS Levice, odborné texty, príprava publikácie.
- L. Paluga: Internetová stránka archívu (minv.sk; <https://sites.google.com/view/archiv-v-komarne/domov>).
- K. Répásová, L. Paluga: Vedomostný kvíz „História Komárna vzdialená i blízka“ X.ročník - 27.11.2024.

OBRAZOVÁ PRÍLOHA (VÝBER)

Sedemdesiatka na krku. Odborný seminár k 70. výročiu organizovaného archívництва na Slovensku a vzniku Štátneho archívu v Nitre, 30. 5. 2024 Ivanka pri Nitre.

Sedemdesiatka na krku. Odborný seminár k 70. výročiu organizovaného archívnickva na Slovensku a vzniku Štátneho archívu v Nitre, 30. 5. 2024 Ivanka pri Nitre.

Sedemdesiatka na krku. Odborný seminár k 70. výročiu organizovaného archívnickva na Slovensku a vzniku Štátneho archívu v Nitre, 30. 5. 2024 Ivanka pri Nitre. Súčasťou podujatia bolo aj ocenenie zaslúžilých pracovníkov pamätnou medailou Štátneho archívu v Nitre (hore: Mgr. Šarlota Drahošová, dole: Mgr. Oľga Kvasnicová).

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V NITRE

05/07/2024

13:00-17:00

VENOVANÝ HISTÓRII OBCE
IVANKA PRI NITRE
A RODU MARKHOTOVCOV

PODUJATIE SA USKUTOČNÍ
PRI PRÍLEŽITOSTI DNÍ OBCE
IVANKA PRI NITRE
5.-7. JÚLA 2024

NOVOZÁMOCKÁ 273

951 12

IVANKA PRI NITRE

Deň otvorených dverí Štátneho archívu v Nitre, 5. 4. 2024.

FRAGMENTY TÖREDEKEK

**KOMÁRNÁNSKÉ OSUDY
A PRÍBEHY Z ČIAS HOLOKAUSTU**

**KOMÁROMI SORSOK ÉS TÖRTÉNETEK
A VÉSZKORSZAK IDEJÉBŐL**

**Nitriansky samosprávny kraj
Podunajské múzeum v Komárne
MVSZ, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Komárno
Židovská náboženská obec v Komárne**

Viac srdečne pozývajú na otvorenie pamätnej výstavy
usporiadanej pri príležitosti 80. výročia holokaustu
13. júna 2024 (štvrtok) o 17.00 hod.
do Menházu v Komárne, Eötvösova ul. 15

Príhovory:
Ing. Anton Pasternák, predseda Židovskej náboženskej
obce v Komárne
Mgr. Lukáš Paluga, vedúci pracoviska Archív Komárno
Mgr. Pavel Paterka, riaditeľ múzea

Výstavu uvodí:
Mgr. Katarína Röpásová, archívár
Timea Szabó Csekei, historik umenia

Účinkujú:
Dániel Szebellai, herec
Absolventi Základnej umeleckej školy v Komárne

**Nyitritri Körületi Önkormányzat
Duna Menti Múzeum, Komárom
SzkB, Nyitritri Állami Levéltár Komáromi Fiókleveletára
Komáromi Zsidó Hitközség**

tisztelettel meghívják Önt
2024. június 13-án (csütörtök) 17.00 órára
a holokaust 80. évfordulóján rendezett emlékkiállítás
megnyitójára a Menházba, Komárom, Eötvös u. 15.

Köszöntőt mondanak:
Pasternák Antal, a Komáromi Zsidó Hitközség elnöke
Mgr. Lukáš Paluga, a Komáromi Fiókleveletár vezetője
Mgr. Paterka Pál, múzeumigazgató

A kiállítást megnyitják:
Mgr. Katarína Röpásová levéltáros
Szabó Csekei Timea művészettörténész

Közreműködnek:
Szebellai Dániel színművész
A komáromi Művészeti Alapiskola növendékei

Výstava potrvá do 25.10.2024 / A kiállítás 2024.10.25-ig látogatható

Výstava "Fragmenty" – Komárňanské osudy a príbehy z čias holokaustu, na ktorej participoval Archív Komárno, 13. 6. 2024 Komárno.

Z exkurznej a prednáškovej činnosti Štátneho archívu v Nitre v roku 2024.

Z exkurznej a prednáškovej činnosti Štátneho archívu v Nitre v roku 2024.

Krst obrazovej publikácie o Ivanke pri Nitre v rámci Dní obce Ivanka pri Nitre, 6. 7. 2024.

Tradičné stretnutie Archívu Topolčany so svojimi kolegami z partnerského archívu – Štátneho okresného archívu v Zlíne, 24. 10. 2024, Zlín.

Deň otvorených dverí a výstava v Archíve Topoľčany, 25. 6. 2024.

Výmena secesnej rímsky, dažďových zvodov a okapového plechu na objekte Štátneho archívu v Nitre v lete 2024.

Komplexná výmena nábytku v Archíve Nové Zámky v roku 2024.

Výročná správa Štátneho archívu v Nitre 2024
© MV SR, Štátny archív v Nitre
Autor textu: PhDr. Peter Keresteš, PhD.

Ministerstvo vnútra SR
Štátny archív v Nitre
Novozámocká 273
951 12 Ivanka pri Nitre
Email: nr.archiv@minv.sk

